

daile raštis

LDS informacinis leidinys • 2014 m. birželis

Šiame numeryje:

2 psl.

JOLANTA SEREIKAITĖ
Stiklo kalną įveikiant

Informacija

3 psl.

KOTRYNA DŽILAVJAN
V. Marcinkevičius ir jo taktiniai sapnai
RITA MIKUČIONYTĖ
Praeities apmąstymai – ateičiai

Atgarsiai

4 psl.

Jubiliejai. Parodos. Informacija. In memoriam

Sveikiname naujus LDS narius!

Informuojame, kad 2014 m. gegužės 29 d. Lietuvos dailininkų sąjungos Tarybos nutarimu į Lietuvos dailininkų sąjungą priimti šie nariai:

Evaldas Grinius
Indrė Ercmonaitė
Aistė Kirvelytė
Povilas Ramanauskas
Saulė Želnytė
Jonas Grunda
Daumantas Kučas
Liutauras Griežė
Sigita Dackevičiūtė
Marius Norkus
Agnė Dautartaitė-Krutulė
Lina Dūdaitė
Indraja Raudonikytė
Eglė Bičkienė
Vaiva Kovieraitė
Irena Breivienė
Laimutė Tamoševičienė
Rokas Beržiūnas
Kristina Danilevičienė
Laura Leščinskaitė
Rūta Biliūnaitė
Darius Petrusis
Jūratė Veiss
Violeta Krištopaitytė
Džina Jasiūnienė
Elzė Sakalinskaitė
Irena Piliutyte
Vita Tracevičienė
Agnė Kondrataitė
Martynas Masiulis
Giedrius Mazūras
Eglė Bacevičiūtė
Sniegė Naku

Informacija

Kvietimas dalyvauti jaunųjų skulptorių bronzos liejinimo simpoziume „Gurgutis“

Bronzos liejinimo simpoziumą rengia Šv. Jono gatvės galerija. Finansuoja LR kultūros rėmimo fondas, LDS ir Šv. Jono gatvės galerija. Simpoziumas skiriamas jauniems skulptoriams profesionalams iki 35 metų.

Plastinę kalbą autoriai renkasi laisvai. Turėtų būti nuliūdintos naujos, niekur nerodytos skulptūros laisva tema.

Darbų eskizus atrankai siųsti iki 2014 m. birželio 7 d. el. paštu sv.jono.galerija@gmail.com.

Simpoziume sukurti darbai bus eksponuojami Šv. Jono gatvės galerijoje 2014 m. spalio 15 d.

Bronzos liejinimo simpoziumo kuratorė
Regina Šimulytė, tel. +370 610 74 869,
projekto koordinatore Rasa Brazauskaitė,
tel. (8 5) 212 4154

Bešliški stebėtojai – lygiai tokie pat parodos lankytojai-žiūrovai – man pasakė, kad vos tik patekęs į tą „Arkos“ galerijos salę, kurioje eksponuojami čekų dailininko Oldřicho Kulháneko darbai, ir įsistebeilijęs į juos, aš pradėjau dūsauti. Šio fakto negaliu nei patvirtinti, nei paneigti. Tai yra negaliu patvirtinti ar paneigti ne tai, kad aš dūsavau ar nedūsavau, bet to – tyliai ar garsiai aš tai dariau.

Maniškė dailėtyrinė prigimtis bei patirtis jau yra tokia, kad gero ar blogo, patinkančio ar nepatinkančio menininko arba jo kūrinio (taip pat šių visumos) atvejais aš nuolat leidžiu kažkokius ekstazės ar nusivylimo garsus. Bet tai nesvarbu, kur kas svarbiau, kad Kulháneko parodoje dūsavau pakankamai daug ir ganėtinai garsiai – nes tikrai buvo verta!

Pirmasis atsidusimas

Tokia jau yra šio menininko biografija, kad negali neatsidusti, išgirdęs bent apie esminius jo gyvenimo ir veiklos atsitikimus. Jie tikrai intriguoja! Vienas svarbiausių šio menininko biografijos įvykių būtų datuojamas 1971-aisiais, kuomet Kulhánecas ilgam turėjo šiokių tokių, švelniai tariant, keblumų su socialistinės Čekoslovakijos saugumo struktūromis. „Prahos pavasario“ veikiamas dailininkas kūrė darbus, kuriuose ironizavo bei šaržavo totalitarinę tikrovę, visai deformuodamas kad ir paties Stalino fizionomiją. Už tai praleido šiek tiek laiko šaltojoje ir, saivai suprantama, prarado galimybę dalyvauti viešame meniniame gyvenime. O paradoksas (panašiai kaip gerame čekiška anekdote) tas, jog saugumiečiai, paskelbę verdiktą dėl politiškai ydingų ir žalingų Kulháneko kūrinių sunaikinimo, patys juos išvogė ir išsitašė po namus...

Tais pačiais 1971-aisiais Kulhánecas taip pat pirmą kartą anonimiškai dalyvavo ir Čekoslovakijos dešimties kronų vertės banknoto konkurse ir užėmė pirmąją vietą. Dėl jau minėtos priežasties tas projektas nepateko į pinigų spaustuvių. Teisybė, ši istorija – su gera pabaiga. Kulhánecas vis dėlto triumfavo praėjus trisdešimčiai metų po nerealizuotos galimybės – 1992–1993 metais būtent jis kūrė visus popierinius Čekijos Respublikos pinigus: 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000 kronų nominalo banknotus su tradiciniais šio žanro motyvais – čekų istorijos bei kultūros veikėjų portretais. Maža to, nuo 10-ojo dešimtmečio pradžios Kulhánecas sukūrė ir daugybę Čekijos pašto ženklų bei vokų, taip pat įvairių asmenų (tarp jų šalies prezidento Václavo Klaus) antspaūdų...

Įžvelgiant šiokias tokias paraleles su Lietuva, juokais galima tarti, kad savo numizmatinės-filatelinės-sfragistinės kūrybos kryptimis ir ypatumais Kulhánecas yra ypač artimas mūsų kiam Arvydui Každailiui ir Giedriui Jonaičiui. Su pirmuoju čekų kolega dar sieja gimininga ūsų forma, su antruoju – humoro jausmas.

Atsidusti verčia ir kolekcinis Kulháneko kūrinis aspektas – jų saugoma Čekijos nacionalinėje galerijoje, Kongreso bibliotekoje Vašingtone, Vienos Albertinoje, Karališkojoje Belgijos bibliotekoje, Georges'o Pompidou centre Paryžiuje, Čikagos meno institute ir kitur. O ir gyvas būdamas čekų grafikas prestižiniais apdovanojimais išreikšto pripažinimo pelnė Frecheno, Liublianos, Vakajamos ir kitokiose bienalėse.

Antrasis atsidusimas

Dar labiau atsidusti norisi tiesiog žvelgiant į Kulháneko kūrinius. Tai, ką jis ten daro, verčia ne tik dūsauti, bet ir aikčioti. Nieko nuostabaus – juk aptariamas autorius atstovauja čekų dailei. O ši, ir ypač grafika, yra aukščiausio lygio rodiklis. Šioje vietoje dar reikia pridurti, kad 1958–1964 metais Kulhánecas studijavo ne kur kitur, o pačioje Aukštojoje taikomios dailės mokykloje Prahose – kuo tikriausioje čekiškų talentų kalvėje. Ir mokėsi Kulhánecas ne pas bet ką – profesorius Karelo Svolinskio studijoje.

Trys atsidusimai apie Oldřicho Kulháneko grafikos parodą

VIDAS POŠKUS

Oldřich Kulhánec. Darbas nr. 3. 2004, litografija, 91,5 x 64 cm

Kulhánecas yra aukščiausio lygio piešėjas. Pagrindinė jo kūrybinė „žaliava“ – žmogaus kūnas. Tiek vyrų, tiek moterų kūnai – ne bet kokie, o visuomet gerokai apdribę, šiek tiek ar net labai liulantys, išpūdingai vinguriuojantys riebalinėmis rinkėmis ir celiulitine oda (panašiai turbūt atrodytų ir nuogas Šveikas!) pilkšvuose fonuose it kokioje gravitacijos neveikiamoje erdvėje, vartomi įvairiausiai rakursais. Kulhánecas yra ir klasiškas, ir monumentalus. Dailininko šaknis įaugusios į derlingą Renesanso ir baroko dirvožemį, iš kurio, siurbdamas syvus, augina sultingus kūrybinius vaisius... 1990 metų serijoje, skirtoje įvairių dailininkų (nuo Grünewaldo iki Peterio Bruegelio) pagerbimui, galima matyti, kas konkrečiai veikė, įkvėpė, formavo Kulháneką kaip dailininką. Norėtusi teigti, jog savo citatiškumu jis yra kuo gryniasias postmodernistas, tačiau net ir toji ironija, kuri būdinga klasikų kūrinių parafrazėms ar popierinių pinigų šaržams (čia juokaujama ne tik paties pieštų kronų, bet ir dolerių, markių etc. temomis), yra atsiradusi iš klasikinio išsilavinimo (savo kūniškumu ir gyvenimo džiaugsmu Kulhánecas yra kuo tikriausias François Rabelais šių dienų vaizduojamajame mene).

Kažin ar būtų tikslu Kulháneką vadinti tik grafiku – būdamas litografijos technikos puoselėtojas, kaip ir dera šiai technikai, jis išgauna subtiliausius tonus ir pustonius, įtikinančius, kad tai ne tik grafika – tai ir kuo tikriausia tapyba. (Aišku, būtina pabrėžti, kad grafika nebūtų grafika, jeigu joje neegzistuočių linijinis pradai – Kulháneko linija yra be galo turtinga, neišmatuojamai sodri, kintanti nuo subtilios ažūrinės iki stambiai rupios, virstančios dėme, plokštuma.) Dėl ypatingo apibendrinimo jėgos toji „tapyba“ yra ne bet kokia, o monumentali, eilinį kartą įtikinanti, jog didybė pasiekama ne dydžiu, bet koncentruota kompozicija ir gerai „sukaltu“ piešiniu. Nebūtų klaida vadinti Kulháneko kūrybą patosiška, kadangi pakilais dvasinio susijaudinimo čia yra tiek, kiek garo būna gerai įkūrentoje pirtyje. Tokią metaforą taikau neatsitiktinai, nes man pačiam regisi,

jog tas litografinis rūkelis ir įkūnija (ne tik vizualizuoja, nes kūnai vaizduojami taip pagaliai, jog norisi juos paliesti ir gerokai apčiuopinėti) tą prakilnią aistrą. Kulhánecas nebūtų čekas, jei-gu šalia tos didybės, to pakilumo ir menamos didybės neegzistuočių sveiko proto nutviekstas humoras, tarytum tolimas aristoteliškojo etoso ar logoso (kaip retorikos elementų) giminaitis.

Trečiasis atsidusimas

O ir šiaip negalima nedūsauti, apžiūrint Kulháneko kūrinius – juose juk vaizduojami nuogi kūnai! Ir ne bet kokiomis – dažniausiai apsikabinimo, glamonių, sueities pozomis (kuomet dūsauja ne tik tokie žiūrovai kaip šių eilučių rašytojas, bet ir patys personažai). Kūnai, netgi ne kūnai, o žmogiškos mėsos vartos viena šalia kitos, viena priešais kitą, viena ant kitos, glaudosi, laižosi, glostosi, trinasi, kirkinasi ir visais kitais įmanomais būdais bando paveikti viena kitą...

Esmė slypi tame kūnų santykiavime (visomis šio termino prasmėmis), procese vardan proceso, bet kartu svarbus ir bendras rezultatas. Tai yra tai, kas išgaunama bendro susijungimo metu. Kulhánecas yra kuo tikriausias pantomimos, proksemikos, gestikuliacijos, mimikos, fizionomikos ir visų kitų sričių, susijusių su bet kokia kūno kalba, specialistas. Viena vertus, jis manipuliuoja kūnais, dėliodamas iš jų ornamentines pynes ir girliandas, kita vertus, iš tų antropomorfinių konglomeratų jis konstruoja ir įvairiausias reikšmes. Pastarosios gali būti nutviekstos kolektyvinės atminties šviesos (kad ir antikinį titanų ar krikščioniškąjį žmonių nuopuolį konotuojantis kūrinys „Kritimas“) ar užtemdytos asmeninių nutikimų šešėlių (turbūt tokiais reikėtų pripažinti „Nutukimo simetriją“ arba „Dietą Nr. 1“).

Tam, kad dūsavimai Kulháneko kūrybos tema neskambėtų labai egzaltuotai ir patetiškai, reziumuočiau taip – sodri ir turtinga šio dailininko grafika iš tiesų primena šaltą, putotą ir svaiginantį, o svarbiausia – gerai nuteikiantį, čekišką alų, kurio išgėręs visuomet atsidūsti: „Ach, kaip buvo gera...“

Vilmantas Marcinkevičius ir jo taktiliniai sapnai

Geležies mėnesį Dailininkų sąjungos galerijoje (Vokiečių g. 2) pristatyta tapytojo Vilmanto Marcinkevičiaus kūrybos paroda „Der Traum: neliesk mano sapnų“. Paroda atvėrė retrospektyvaus žvilgsnio galimybę – patys naujausi, tik nutapyti kūriniai buvo rodomi kartu su autoriaus darbais iš ankstyvojo laikotarpio (nuo 1992 m.). Tapybos drobės ekspozicijoje buvo gretinamos su spalvotos grafikos atspaudais, piešiniais, eskizais. Menininkas daug dėmesio skyrė parodos architektūrai, galerijos erdvės transformacijoms, kurios leido sukurti vaizdo dinamiką, pasiūlė įvairių parodos žiūrėjimo scenarijų.

Parodoje vartojamas germaniškasis *Traum* (vok. sapnas) ir sąmonėje tuoj pat išnyranti asociacija su trauma (graik. žaizda) etimologiškai nėra susiję giminytės ryšiais. Tačiau šis lingvistinis žaidimas kviečia žiūrovą apmąstyti ryšį tarp kelių menininko kūrybos ypatybių: sapniškumo, trauminės plėtojamo pasakojimo patirties ir taktilinės įtampos.

Marcinkevičiaus kūriniai akimirksniu nukelia į klampią, pusiau euforišką, pusiau neurotišką sapno materiją. Paveiksluose neretai pasakojamos tikrovėje nutikusios istorijos, pasiskolintos iš autoriaus vaikystės, atminties, kasdienės aplinkos. Tačiau perkeltos į kūrinio sistemą, jos suvelia įprastą vietos ar laiko vienovę, suardo nuoseklaus naratyvo liniją. Žiūrovas įtraukiamas į dviprasmišką, sunkiai paaiškinamą vyksmą numanomoje ar visai sąlygiškoje aplinkoje. Nenuostabu, kad Marcinkevičiaus darbuose tiek daug skriejančių, ore levituojančių, iš dangaus krintančių ar tiesiog miegančių personažų. Perteikiamos situacijos ar būsenos tokios pat sapniškai intensyvos ir tirštos kaip tapytojo mėgstamas kulminuojantis koloritas. Vienas kitą užklojantys, persiviečiantys dažų sluoksniai, plūduriuojančios spalvinės dėmės – spontaniškai besiliejami Marcinkevičiaus tapyba neracionali ir savaiminga kaip patys sąmonės vaizdiniai.

Sapnas Marcinkevičiaus darbuose gali būti palaimingas, bet daug dažniau – neramus, skausmingas, netgi atvirai brutalus. Sapnas surenka užslopintus prisiminimus, patirtus išgyvenimus,

Vilmantas Marcinkevičius. *Ilgapirščio egzekucija*. 2014

įspūdžius; trauma atveriamą iš naujo ir čia pat numalšinamą. Marcinkevičiaus drobėse trauma ir privati, ir vieša – atsispiriama ne tik nuo asmeninės, bet ir nuo kolektyvinio žinojimo patirties. Pastarajai atstovaujia religiniais motyvais paremti, trauminį momentą iškeliantys autoriaus kūriniai „Judita ir Holofernas“, „Nukryžiuotasis“, „Judo pabučiavimas“.

Vienas raiškesnių motyvų Marcinkevičiaus kūryboje – tai lytėjimo dialektika – pastangos paliesti ir nenoras būti paliestam. Šios temos svarbą autoriui rodo ir jo paveikslų pavadinimai („Neliesk daugiau mano širdies“, „Neliesk mano sapnų“), ir, be abejo, pačių veikėjų elgesys. O ką gi veikia Marcinkevičiaus personažai? Jie sklendo, svajoja, bučiuojasi, miega, švilpia ar niaujausi, eina imtynių, konfliktuoja. Tačiau svarbiausia – jie veržiasi paliesti vienas kitą.

Kai kalbame apie tapybą, labai retai vartojame terminą „taktilika“ – dažniau šis žodis linksniuojamas kalbant apie tekstilę, skulptūrą ar faktūriškus meno objektus. Marcinkevičiaus kūryboje norisi paliesti ne pačią drobę, bet pačiuopinėti minėtąjį sąmonės ar sapno audinį, suvokti, kodėl vieni personažai taip nori būti paliesti, o kiti priešingai – blokuoja bet kokią priartėjimo galimybę: užmerkia akis, sukryžiuoja rankas, tarsi įspėdami – neliesk!

Aplink šį gestą susitelkia išsitas spiečių reikšmių ir konotacijų. Lytėjimas čia turi gausybę emocinių, estetinių atspalvių – jis ir erotiškasis, ir belyčiai švelnus, ir trikdantis, ir smurtingas. Dažnai prisilietimas apskritai neįvyksta, tik akcentuojama akimirka prieš pat kontaktą, ir tuomet įdomiausias tampa atstumas tarp ištiestos rankos ir geidžiamą objekto. Tame atstume sutelpa viskas – lūkestis, baimė, abejonė, troškimas. Taip pro Marcinkevičiaus viziją, spalvų ir formų siautulį prasiveržia skausmingas neatitikimas tarp žmogaus noro atsiverti pasauliui ir pabėgti nuo tikrovės, panirtį į patį sapno dugną.

Vilmanto Marcinkevičiaus parodos atidarymas. Inesos Remeikaitės nuotr.

Eriko Varno (1924–1991) darbų paroda „Štrichas ir forma: *in posterum*“ (lot. *in posterum* – vardan ateities) Šv. Jono gatvės galerijoje skatina keliais požiūriais aptarti sovietmečiu itin žymaus dailininko, 1964 m. tapusio Dailininkų sąjungos nariu, kūrybos palikimą.

Pirmiausia, kūrėjo devyniasdešimtmečio proga pristatyta ekspozicija atskleidžia šio tapytojo, grafiko ir skulptoriaus meninių interesų rodoma E. Varno ankstyvoji tapyba, skirtingų laikotarpių piešiniai, šaržai, kamerinė skulptūra ir medaliai. Neatsitiktinai įvairialypėje, dar 1954 m. monumentaliosios tapybos studijas tuometiniame Kauno valstybiniame taikomosios ir dekoratyvinės dailės institute baigusio dailininko kūryboje ryški apibendrintos formos ir išraiškingo silueto pagava.

RITA MIKUČIONYTĖ

Praeities apmąstymai – ateičiai

Parodos vizija radosi bendradarbiaujant su sumanymo iniciatoriumi dailininko sūnumi režisieriumi Titu Varnu. Tad šį E. Varno darbų pristatymą drąsiai galima vadinti jo šeimos projektu (rengiant ekspoziciją daug talkino ir vyresnysis E. Varno sūnus architektas Jonas Varnas). Gal todėl paroda įgavo kiek kamerinį charakterį, mėginta, pasitelkus vaikystės prisiminimus, pažvelgti į kadaise ideologiniais atvaizdais pagarsėjusį autorių. Dėl to parodoje daugiausia pristatomi filosofinių poteksčių, tautos ir kosmoso tematikos kūriniai, garsių sovietmečio rašytojų ir aktorių, Sąjūdžio lyderių portretai, įamžinantys Tito atmintyje išlikusius pokalbius tėvo dirbtuvėje bei intriguojančias darbų sukūrimo istorijas. Kita vertus, skirtingų žanrų ir temų išsišakojimai E. Varno kūryboje liudija apie dailininko asmenybės įvairiapusiškumą ir nevienareikšmį jo kūrinių vertinimą.

XX a. 6–10 dešimtmečius aprėpianti darbų apžvalga atspindi ir E. Varno kūrinių stilistinę kaitą pradedant ankstyvaisiais realistinės manieros šeimos narių portretais, simbolistinėmis figūrinėmis vizijomis ir baigiant modernios plastikos, lakoniškos raiškos kūrinių. Autoriui pavaldi skirtinga stilistika, pabrėžianti charakteringos detalės svarbą. Emocinio įtaigumo skalė taip pat plati – nuo išraiškingu taiklumu išsiskiriančių tikrovės fiksacijų iki siurrealistinių fantastinių variacijų ir šmaikščių, net groteskiškų kompozicijų.

Norą bent šiek tiek atskleisti E. Varno asmenybę atskleidžia ekspozicijoje rodomos skaidrės iš šeimos archyvo: portretinės nuotraukos, kūrinių reprodukcijos, bajaran grojančio dailininko garso įrašas. Be to, galinėje galerijos salėje matome kitų menininkų pieštus E. Varno portretus ir šaržus, taip pat autentišką lagaminą su kadaise tapytomis drobėmis ir keletą dailininko darbo procesą liudijančių įrankių bei priemonių, tarp jų paties autoriaus pagamintus medinius manekenus.

Šv. Jono gatvės galerijoje eksponuojant Eriko Varno kūrinius, sąmoningai laikytasi ne retrospektyvinio-chronologinio, o teminio principo.

Atskirose salėse rodomi piešti ir lipdyti garsių žmonių portretai bei šaržai (tarp jų išsiskiria K. Donelaičiui skirta erdvė), tapyti ir piešti auportretai bei šeimos narių atvaizdai, įvairių motyvų kamerinės skulptūros bei dedikacijos, portretiniai, atminimo, idėjiniai ir humoristiniai sužetų medaliai.

Mano manymu, didžiausias renginio iniciatoriaus Tito Varno nuopelnas – šeimos santalka. Organizuoti tėvo kūrybos parodą jam padėjo ne tik brolis Jonas, bet ir žmona Rasa Ercmonienė-Varnė bei jos artimieji. Didžiuoju ekspozicijos atidarymo įvykiu tapo E. Varno sesers aktorės Reginos Varnaitės pasirodymas ir prisiminimai apie ryškų dar dvimečio brolio polinkį piešti...

Nepaisant pozityvių proginių parodos aspektų, renginys atskleidė ir nemažai socialinių skaudulių. Pirmiausia šiandien kontroversiškai vertinamą sovietmečio menininkų kūrybą ir jos palikimą dažnai tampa šeimos vidaus interesu. Be abejo, sunku išvengti jausmingumo ir praeities nuoskaudų, ypač kai kalbame apie labai asmeninius tėvų ir vaikų išgyvenimus autokratinės santvarkos kontekste. Ar įmanoma kalbėti apie tikrą meną ir prisitaikymą prie užsakovo reikalavimų? Kur tos kompromisų ir paminto žmogiškumo ribos? Kaip vertinti kūrybą sau ir kitiems už duoklės ideologijai apibrėžčių?

Labai skausminga matyti didžiulį bet kurio anapilin iškeliavusio menininko kūrybos ir dokumentikos archyvą, kurio tarsi niekam nebereikia. Iš pradžių aukojasi našlės, vėliau – vaikai, kurie natūraliai idealizuoja tėvo atminimą. Šiuo atveju pirmiausia daugybę E. Varno kūrinių dėjo į „knygą“ dailininko žmona tautodailininkė, rašytoja Aldona Laguckaitė-Varnienė (1932–2011). Šiandien tėvo kūrybos palikimu rūpinasi sūnus Titas Varnas, kuris mieliai dalijasi savo vaikystės prisiminimais, traukdamas dėžę po dėžės su Eriko Varno piešiniais, medaliais, nuotraukomis, dailininko draugų dovanotais darbais. Apie kai kurių kūrinių atribuciją jau dabar sunku kalbėti, tad reikėtų specialiai juos tyrinėti. Bet kam tai įdomu? Gal Jums?..

Atgarsiai

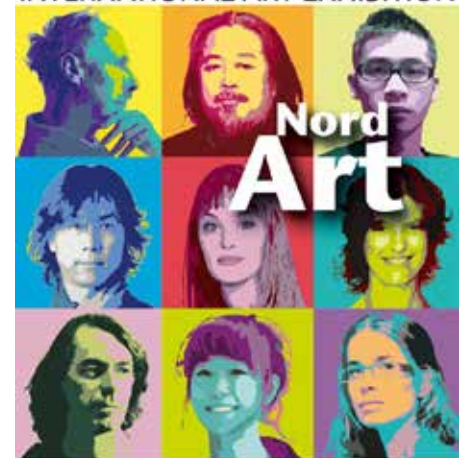
„NordArt 2014“ parodoje – ir LDS narių kūriniai

Tarptautinę vizualiųjų menų parodą „NordArt 2014“ Budelsdorfe (Vokietija) buvo atrinkti septynių Lietuvos menininkų 25 tapybos darbai. Tarp jų – penki Lietuvos dailininkų sąjungos nariai: Elena Balsiukaitė-Brazdžiūnienė, Monika Furmanavičiūtė, Algirdas Griškevičius, Laura Guokė ir Antanas Obcarskas. Jie praėjo milžinišką atranką ir kartu su kitais dviem lietuvišiais menininkais – Vaida Andrašiūnaite ir Vladu Oržekausku – buvo pakviesti dalyvauti parodoje.

Tarptautinę vizualiųjų menų parodą „NordArt“, vykstančią kasmet nuo birželio iki spalio, organizuoja ne pelno siekianti kultūrinė iniciatyva *Kunstwerk Carlshütte*. Šis renginys yra viena didžiausių konkursinių šiuolaikinio meno parodų pasaulyje, kurioje atstovaujamos visos meno šakos. Kiekvienais metais kuratorius Wolfgangas Grammas surkia visa apimančią meno kompoziciją, sudarytą iš 250 geriausių dailininkų darbų. Dalyvauti „NordArt“ projekte šiais metais pareiškė norą 2957 dailininkai iš 101 pasaulio šalies.

Paroda vyks 2014 m. birželio 14 – spalio 12 d. Parodos tinklalapis: www.kunstwerk-carlsruhe.de

INTERNATIONAL ART EXHIBITION

www.kunstwerk-carlsruhe.de

Erikas Varnas, *Autošaržas*. 1990

